

GPIO - General Purpose Input Output

Ur innehållet:

- Digital IO

- Ideala och verkliga signaler

- Bitvis in- och utmatning

- Anslutning - fysiskt gränssnitt

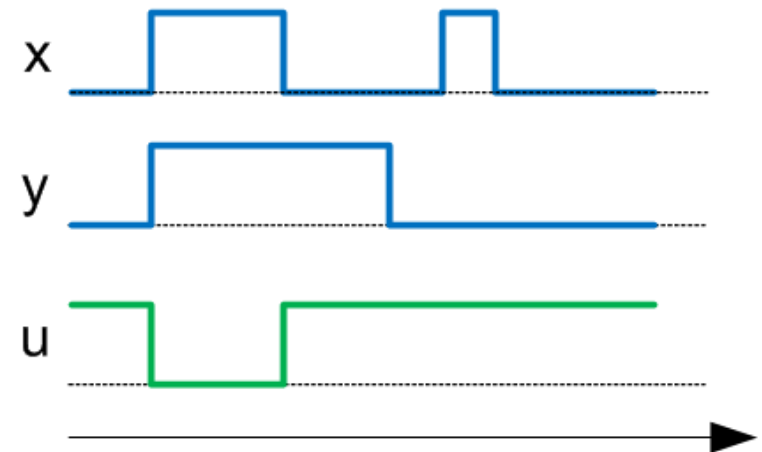
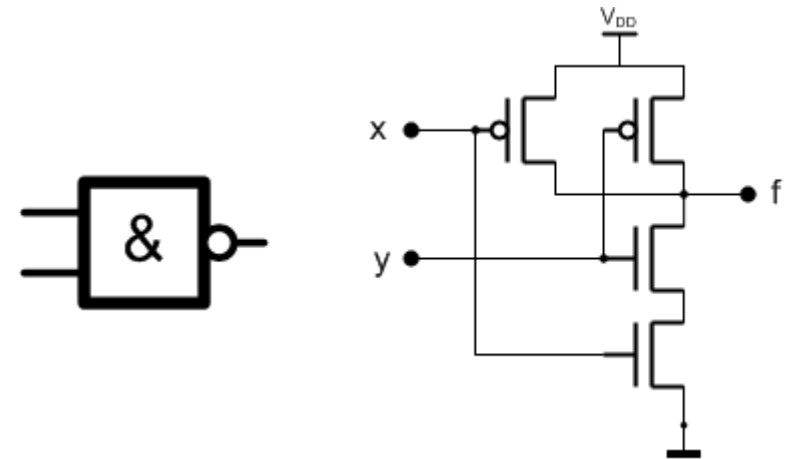
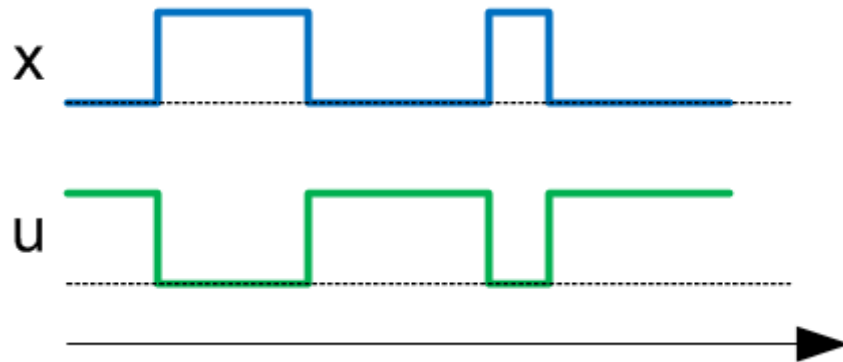
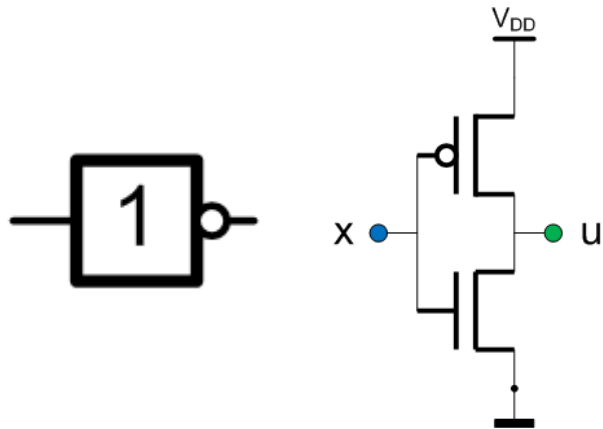
- F407 - GPIO-modul – tillämpningar

- Programmering av enkelt tangentbord

Läsanvisningar:

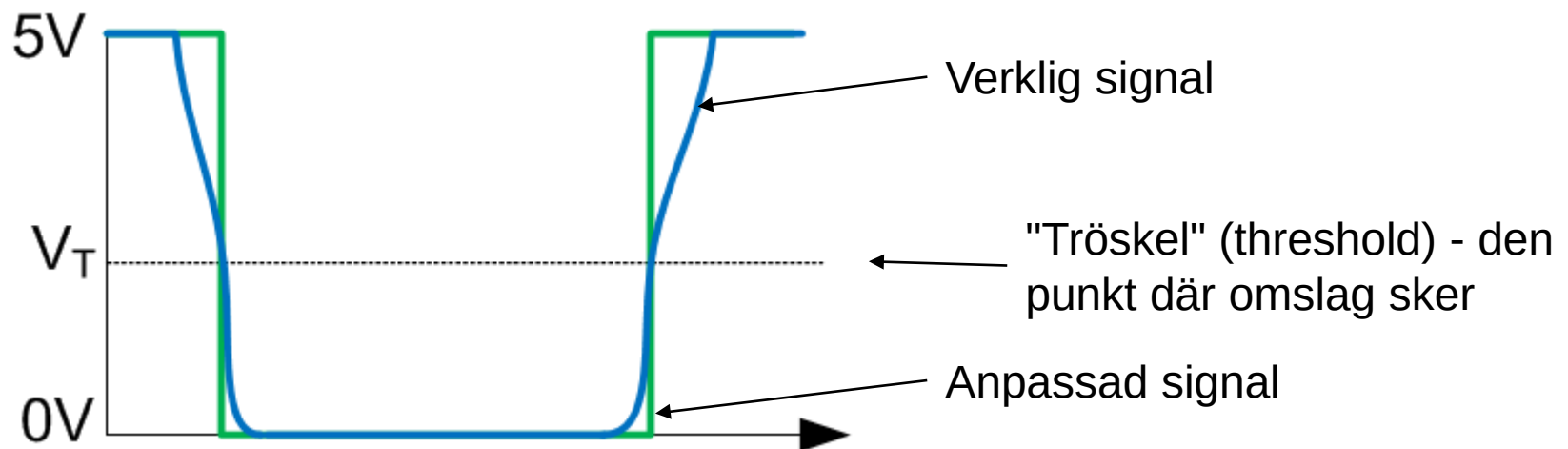
- Arbetsbok kapitel 4

Ideala grindar - idealiserade signaler

Verkliga signaler - logiknivåer och anpassning

Verkliga signaler måste anpassas till distinkta CMOS-nivåer representerande logikvärdena '0' och '1'

Ideala och verkliga grindar

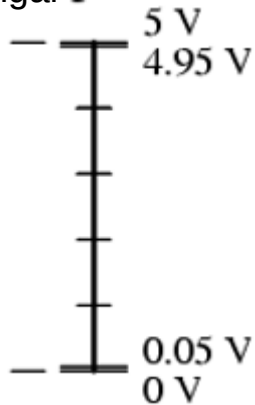
Hos ideala kretsar är tröskelnivån den samma.

Hos verkliga kretsar kan det vara spridning.

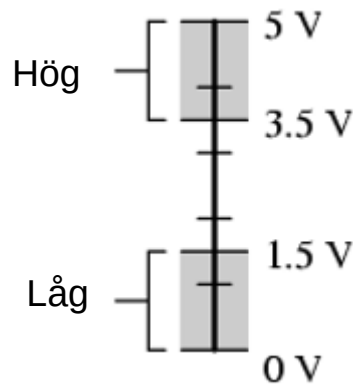
Tillverkarna specificerar "säkra" intervall för hög respektive låg nivå.

För CMOS-kretsar med matningsspänning 5 Volt gäller:

Acceptabla signaler på
utgångar

Acceptabla signaler på
ingångar

Skillnaden kallas **störmargin**:

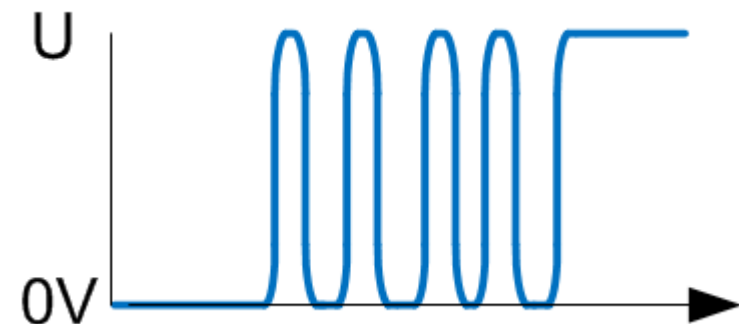
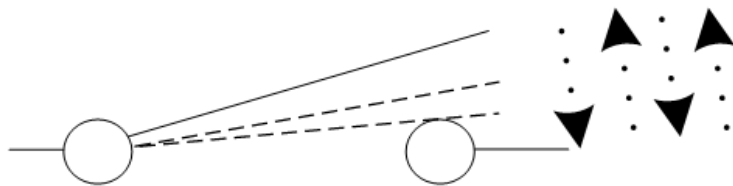
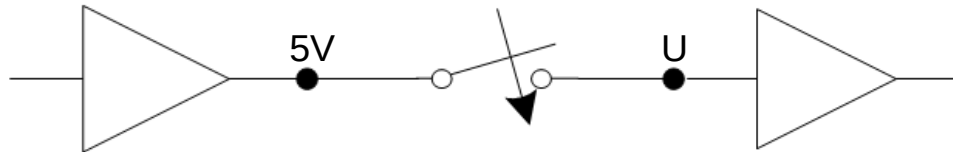
Hög nivå $4,95 - 3,5 = 1,4$ Volt

Låg nivå: $1,5 - 0,05 = 1,45$ Volt

En signal mellan de angivna intervallen är **obestämd**.

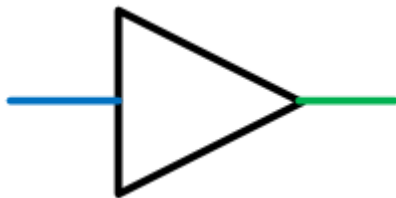
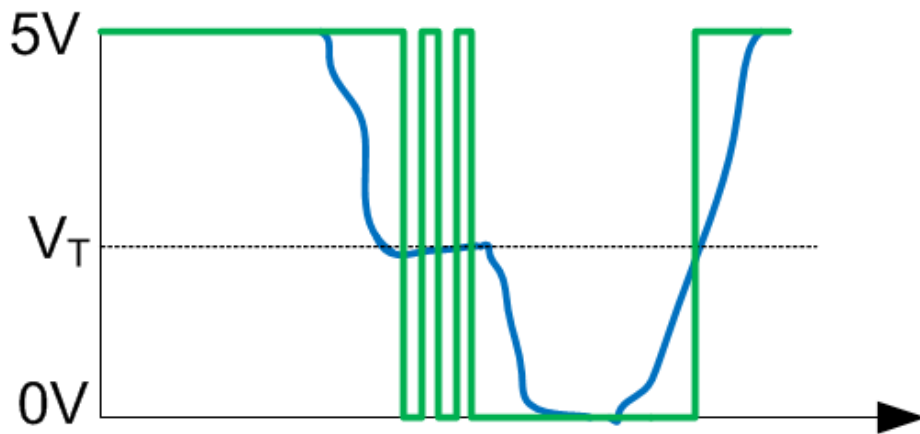
Kontaktstuds

Då en mekanisk omkopplare sluts kan den studsas flera gånger mot det slutande blecket innan den stabiliseras i slutet läge. Detta kan generera ett pulståg och kallas för "kontaktstudsar".

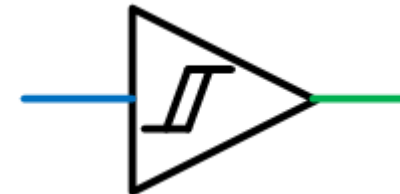
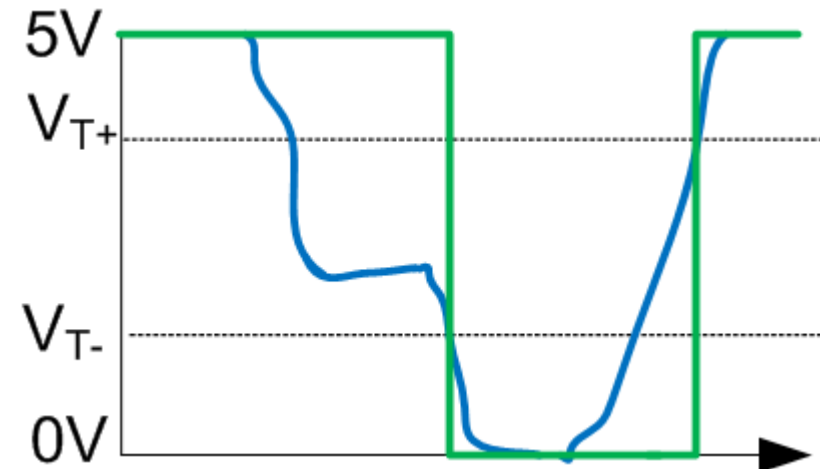

"Schmitt-trigger"

Brusiga insignaler kan generera många oönskade omslag

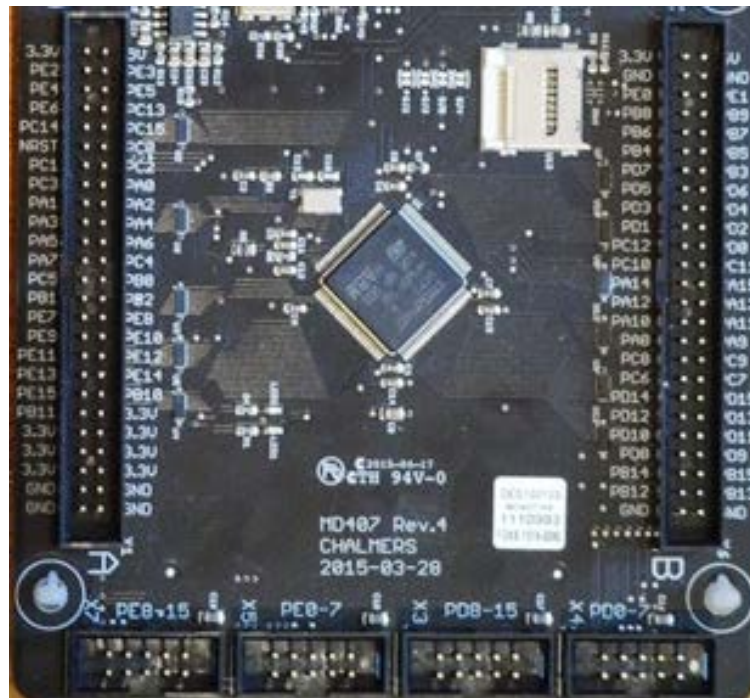

Med fastlagda tröskelnivåer V_{T+} för omslag från 0 till 1 och V_{T-} från 1 till 0

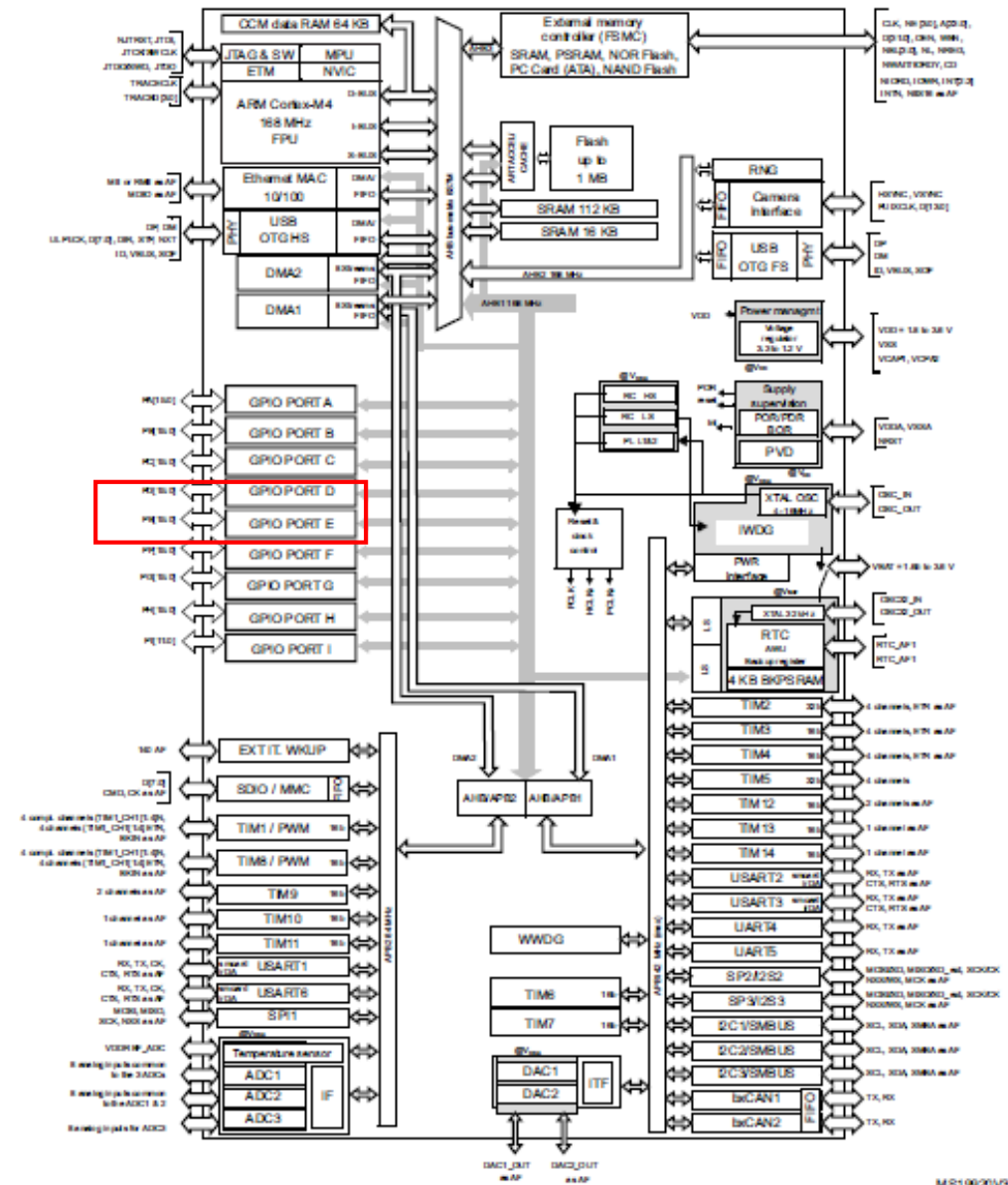

Anslutningar

STM32F407VGT7: Större delen av kretsens 100 pinnar har programmerbar funktion och organiserats i portar (A-E).

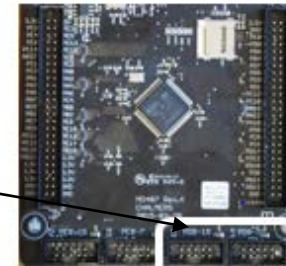
Hos MD407 används portar D och E för generell IO (32 pinnar) medan övriga portar i olika utsträckning används till förutbestämda funktioner.

GPIO-port, programmerarens bild

För varje port finns en uppsättning register där respektive pinnes funktion kan konfigureras. Registren kan läsas eller skrivas med *byte*, *halfword* eller *word*-operationer.

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	Register
0																																	GPIO_MODER
4																																	GPIO_OTYPER
8																																	GPIO_OSPEEDR
0xC																																	GPIO_PUPDR
0x10																																	GPIO_IDR
0x14																																	GPIO_ODR
0x18																																	GPIO_BSRR
0x1C																																	GPIO_LCKR
0x20																																	GPIO_AFR1
0x24																																	GPIO_AFR2

Port D – 16 pinnar
IDR : Input data register
ODR: Output data register

De 16 pinnarna i en port kan konfigureras individuellt i *mode register* (MODER) för någon av funktionerna:

- 00: digital ingång
- 01: digital utgång
- 10: alternativ funktion
- 11: analog funktion

nu behandlar vi pinnarnas funktion som digital IO, dvs. de första två alternativen.

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x0	pin15	pin14	pin13	pin12	pin11	pin10	pin9	pin8	pin7	pin6	pin5	pin4	pin3	pin2	pin1	pin0																	GPIO_MODER

EXEMPEL 1

Skriv en assemblerfunktion `app_init` som sätter upp port D bitar 0-7 som en 8-bitars utport och port D bitar 8-15 som en 8-bitars inport.

Ledning: Det finns en beskrivning av GPIO, port D i Quick-Guide. Där framgår också att portens basadress är `0x40020C00`.

GPIO

General Purpose Input Output

GPIO A: `0x40020000`

GPIO B: `0x40020400`

GPIO C: `0x40020800`

GPIO D: `0x40020C00`

GPIO E: `0x40021000`

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	Register
0																																GPIO_MODER	
4																																GPIO_OTYPER	
8																																GPIO_OSPEEDR	
0xC																																GPIO_PUPDR	
0x10																																GPIO_IDR	
0x14																																GPIO_ODR	
0x18																																GPIO_BSRR	
0x1C																																GPIO_LCKR	
0x20																																GPIO_AFR1	
0x24																																GPIO_AFRH	

Den önskade funktionen får vi om MODE-registret initieras enligt:

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	GPIO_MODER
	0				0				0				0				5				5				5				5				

Vilket kan skrivas: `M[0x40020C00] = 0x00005555`

EXEMPEL 1

Verifiera app_init genom att, i C, skriva ett enkelt testprogram som läser från inporten och skriver till utporten.

```
void startup(void) __attribute__((naked)) __attribute__((section (".start_section"))) ;
void startup ( void )
{
    __asm (
        " LDR R0,=0x2001C000\n"      /* set stack */
        " MOV SP,R0\n"
        " BL main\n"                /* call main */
        ".L1: B .L1\n"              /* never return */
    ) ;
}
```

...app_init...

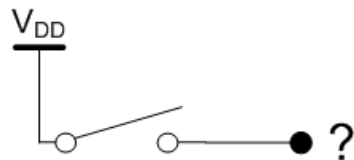
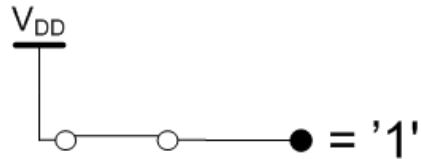
```
void main(void)
{
    unsigned char c;
    app_init();
    while(1){
        c = (unsigned char) *(( unsigned char *) 0x40020C11 );
        * ( (unsigned char *) 0x40020C14) = c;
    }
}
```

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x10																	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	GPIO_IDR
																0x11								0x10									

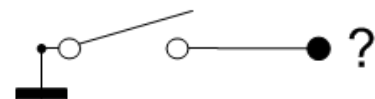
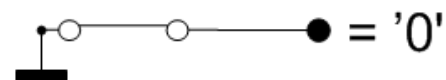
offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x14																	r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	GPIO_ODR
																0x15								0x14									

Vi löser på tavlan ...

Digital ingång

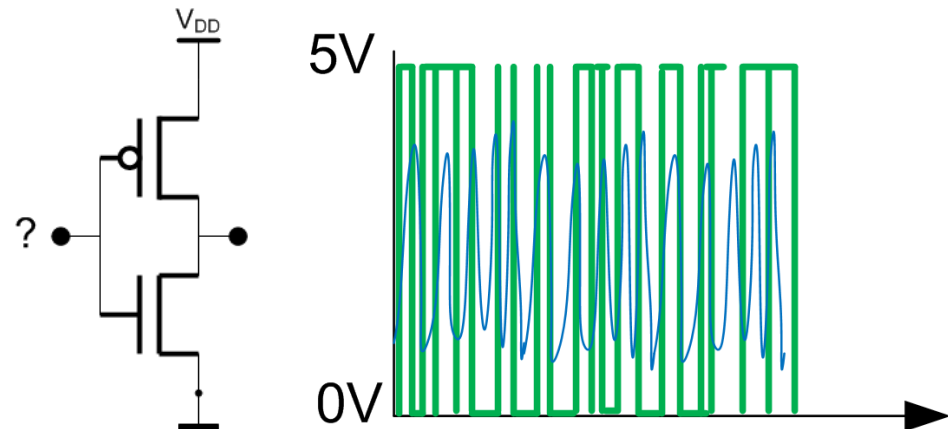

Ger "säker" etta då brytaren är sluten,
annars är signalen obestäm

Ger "säker" nolla då brytaren är sluten,
annars är signalen obestäm

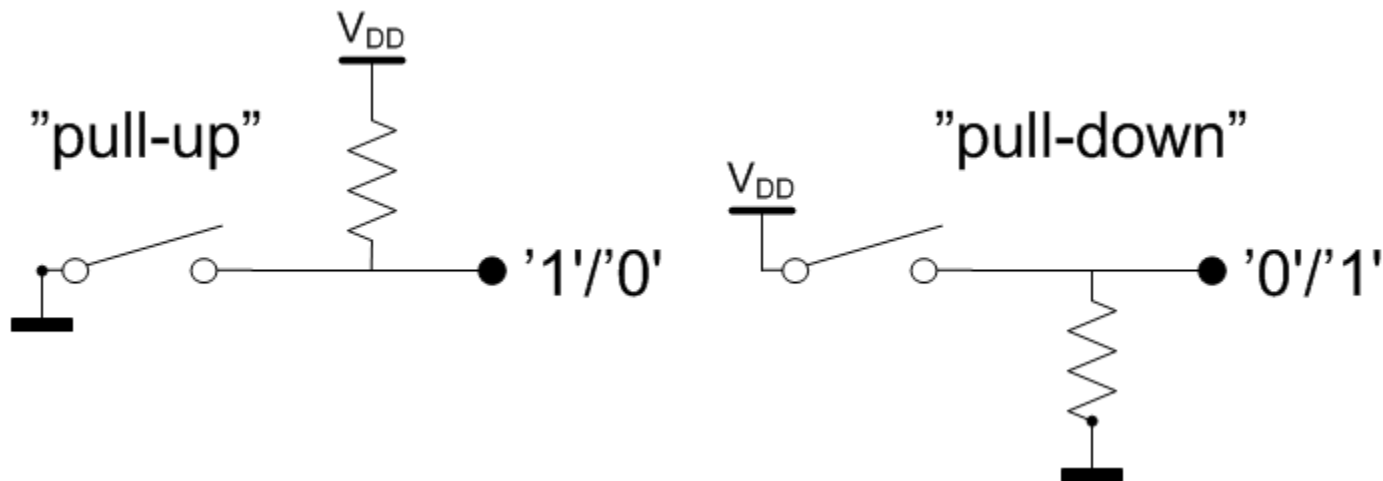
En *obestäm*d signal lämnar ingången i ett
"flytande" tillstånd

I ogynnsamma fall kan detta resultera i en
självsvängande krets som drar mycket ström
och dessutom kan orsaka störningar på
andra kretselement

"pull-up" eller "pull-down"

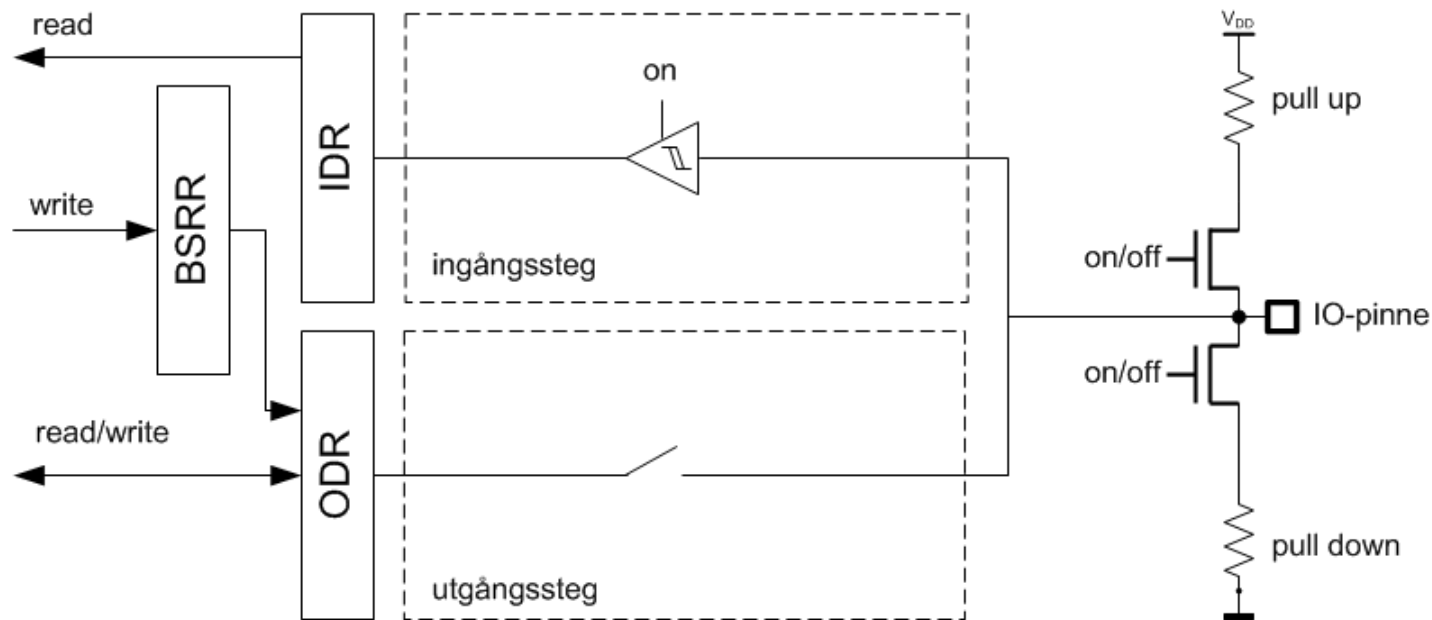
För att säkerställa en stabil nivå på ingången kan man koppla in ett motstånd till antingen V_{DD} eller GND.

Oavsett vilken lösning vi väljer kan vi alltid avgöra om brytaren är öppen eller stängd.

IO-pinne konfigurerad som ingång

Vi kan programmera "pull-up" eller "pull-down"-funktion, inget externt motstånd behövs.

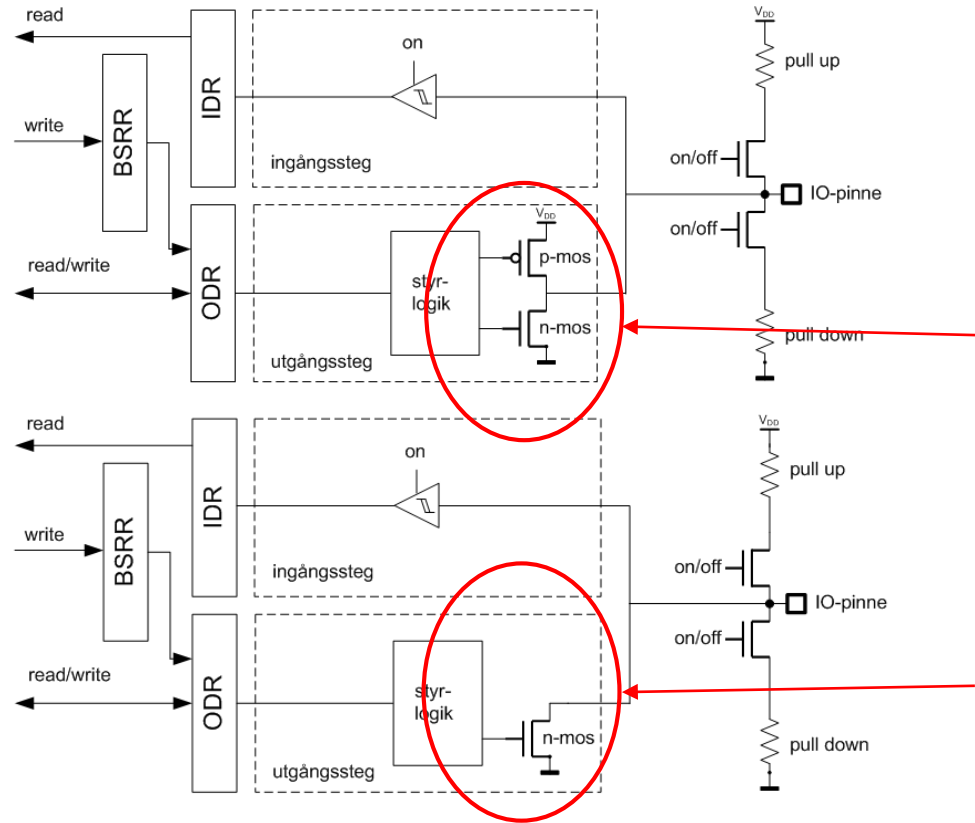
För varje portpinne används 2 bitar i PUPDR för att konfigurera pinnen enligt:

- 00: floating
- 01: pull-up
- 10: pull-down
- 11: reserverad

GPIO Pull Up Pull Down Register

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x0C	pin15	pin14	pin13	pin12	pin11	pin10	pin9	pin8	pin7	pin6	pin5	pin4	pin3	pin2	pin1	pin0											GPIO_PUPDR						
	0x0F				0x0E				0x0D				0x0C																				

IO-pinne konfigurerad som utgång

"push-pull" steg
då motsvarande bit i OTyPER är 0

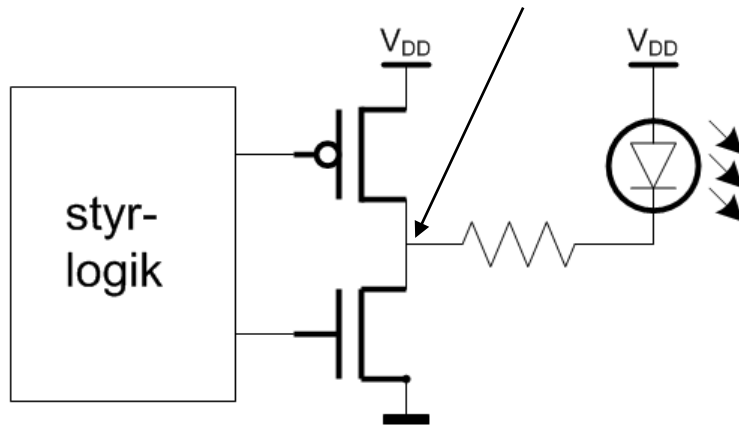
"open drain" steg
då motsvarande bit i OTyPER är 1

GPIO Output Type Register

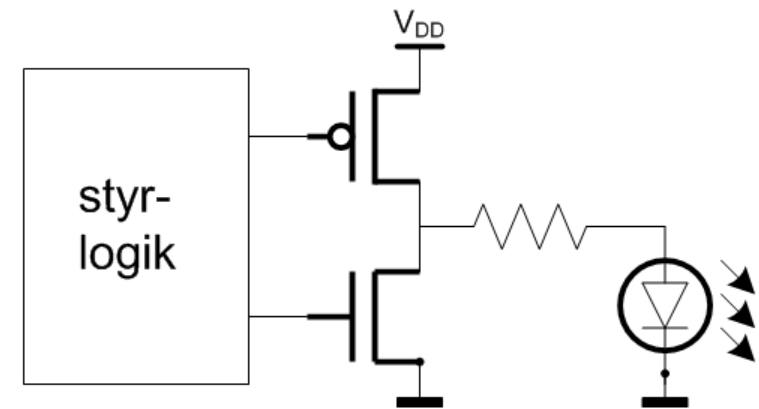
offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x04																	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	GPIO_OTYPER
																	0x05				0x04												

"push-pull"

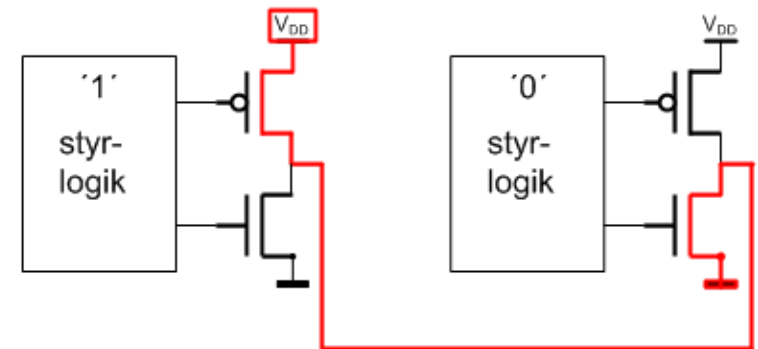
Ljusdioden tänds då utgången är 0.

Ljusdioden tänds då utgången är 1.

Utgångar från flera push-pull steg får inte kopplas samman, eftersom det kan leda till kortslutning mellan V_{DD} och GND.

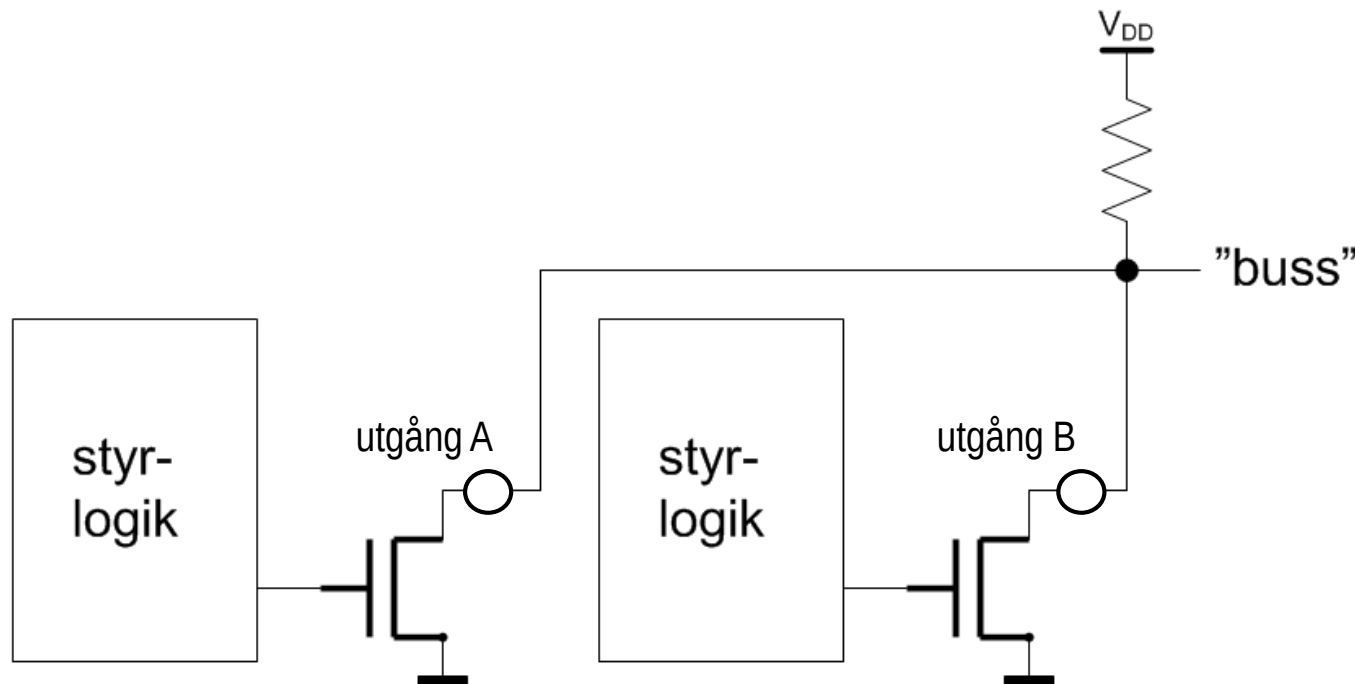

"open drain"

Utgångar från flera open-drain steg kan kopplas samman utan problem.

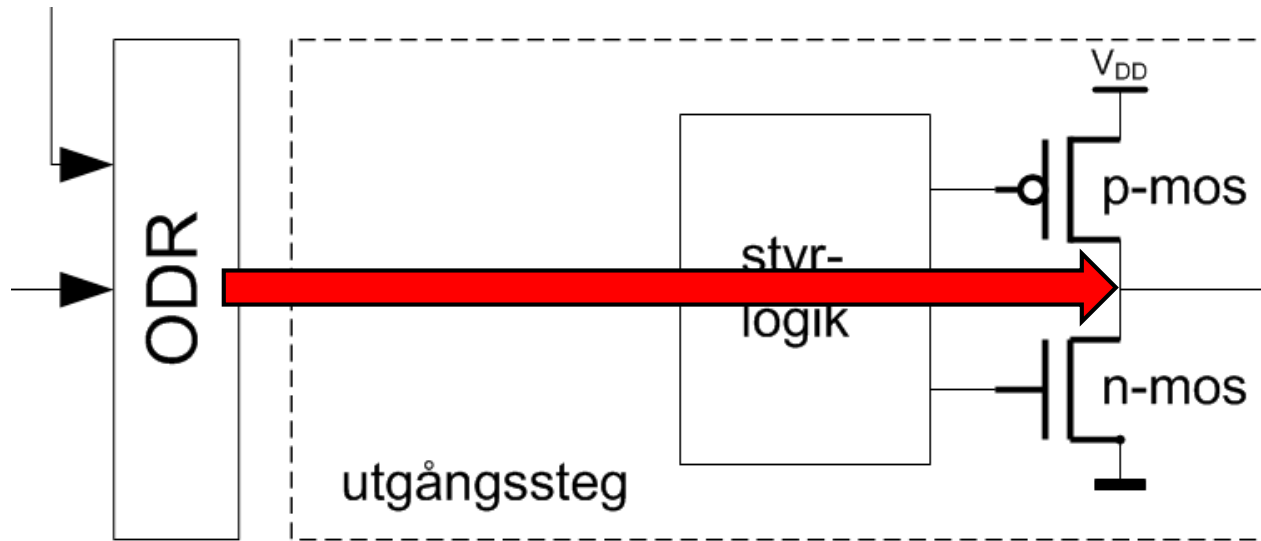
Nivån på den gemensamma "bussen" bestäms av att:

- Om alla utgångar är '1' är också bussnivån '1'
- Om någon utgång är '0' är också bussnivån '0'

"output speed"

Bestämmer hur ofta registrets innehåll överförs till utgångssteget. Ju lägre frekvens desto mindre strömförbrukning.

För varje portpinne används 2 bitar i OSPEEDR för att konfigurera pinnen enligt:

- 00: Low speed, 2 MHz
- 01: Medium speed, 25 MHz
- 10: Fast speed, 50MHz
- 11: High speed, 100 MHz

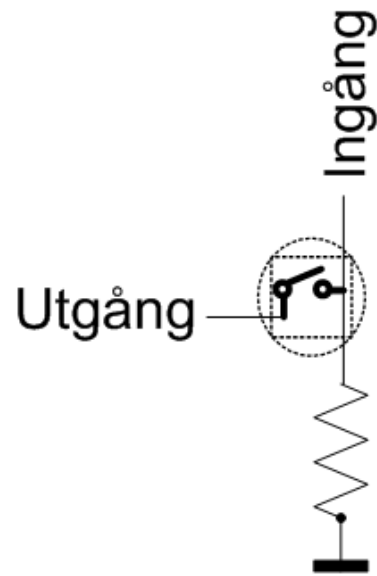
Om hastigheten är 50 MHz eller mer måste en så kallad "IO-kompensationscell" aktiveras

GPIO Output SPEED Register

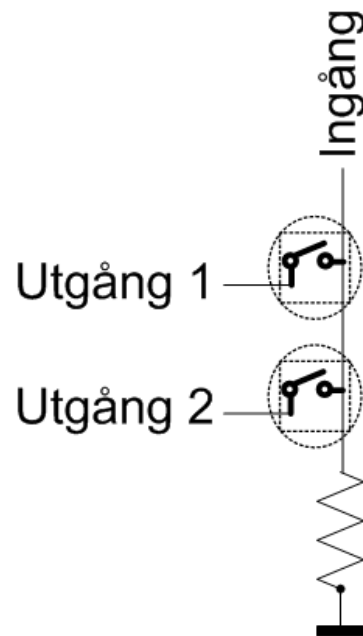
offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x08	pin15	pin14	pin13	pin12	pin11	pin10	pin9	pin8	pin7	pin6	pin5	pin4	pin3	pin2	pin1	pin0	GPIO_OSPEEDR																
	0x0B				0x0A				0x09				0x08																				

Multiplex funktion

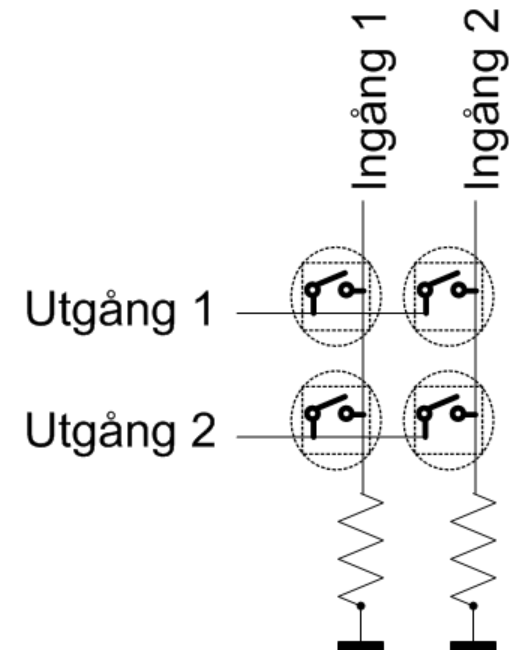
Använd samma ingång för flera olika funktioner.

1 funktion
2 anslutningar

2 funktioner
3 anslutningar

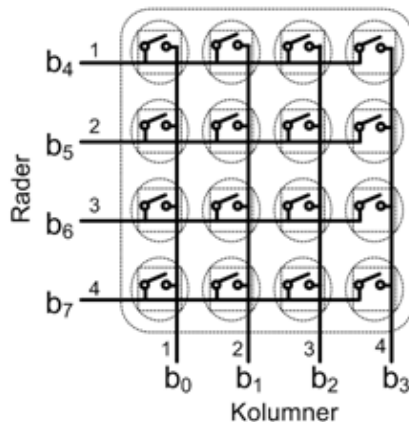
4 funktioner
4 anslutningar

EXEMPEL 2 Rutin för avsökning av ett tangentbord.

```
unsigned char keyb( void );
```

Funktionen ska avsöka tangentbordet en gång.

- Om ingen tangent är nedtryckt ska funktionen returnera värdet 0xFF.
- Om någon tangent är nedtryckt ska dess tangentkod returneras.
- Om flera tangenter är nedtryckta är valet av tangentkod, bland dessa, godtyckligt.

En algoritm för tangentbordsfunktionen kan se ut som:

Algoritm keyb:

```
for row = 1..4
```

```
    ActivateRow( row );
```

```
    column = ReadColumn;
```

```
    if column != 0
```

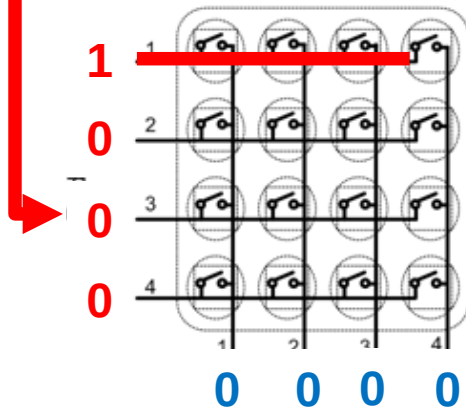
```
        keyb = keyValue [pressed key];
```

```
keyb = 0xFF;
```

Scan Keyboard (1)

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x10																		r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	GPIO_IDR
																		0x1									0x10						

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x14																		r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	GPIO_ODR
																		0x5									0x14						

En algoritm för tangentbordsfunktionen kan se ut som:

Algoritm keyb:

for row = 1..4

ActivateRow(row);

column = ReadColumn;

if column != 0

keyb = keyValue [pressed key];

keyb = 0xFF;

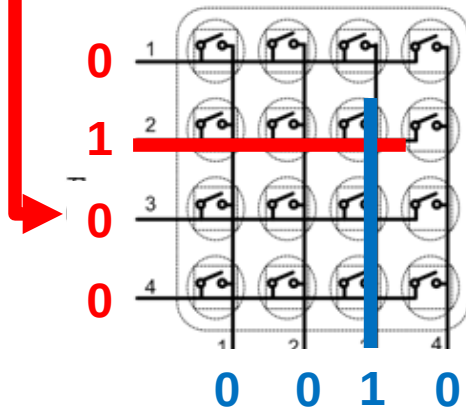
Scan Keyboard (2)

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x10																		r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	GPIO_IDR
																		0x1					0x10										

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic	
0x14																		r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	GPIO_ODR
																		0x5					0x14											

→ 0x0400

← 0x2000

En algoritm för tangentbordsfunktionen kan se ut som:

Algoritm keyb:

for row = 1..4

ActivateRow(row);

column = ReadColumn;

if column != 0

keyb = keyValue [pressed key];

keyb = 0xFF;

EXEMPEL 2 *Vi förutsätter nu att Port D (8-15) initierats enligt Uppgift 4.1 i arbetsboken...*

Observera att vi bara använder de 8 mest signifikanta pinnarna i porten, 4 av dessa är ut-pinnar, de andra 4 är in-pinnar...

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
0x10																	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r

Följande definitioner är nu behändiga...

```
#define GPIO_D          0x40020C00
#define GPIO_MODER      ((volatile unsigned int *)      (GPIO_D))
#define GPIO_OTYPER     ((volatile unsigned short *)    (GPIO_D+0x4))
#define GPIO_PUPDR      ((volatile unsigned int *)      (GPIO_D+0xC))
#define GPIO_IDR_LOW    ((volatile unsigned char *)     (GPIO_D+0x10))
#define GPIO_IDR_HIGH   ((volatile unsigned char *)     (GPIO_D+0x11))
#define GPIO_ODR_LOW    ((volatile unsigned char *)     (GPIO_D+0x14))
#define GPIO_ODR_HIGH   ((volatile unsigned char *)     (GPIO_D+0x15))
```

Vi löser på tavlan ...

BSRR – synkroniserad uppdatering

Kan användas för en synkroniserad ändring av flera utgångars pinnar.

bit 0..15: bit reset

bit 16-31: bit set.

BSRR (bit set/reset register)

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	mnemonic
0x18	BR15	BR14	BR13	BR12	BR11	BR10	BR9	BR8	BR7	BR6	BR5	BR4	BR3	BR2	BR1	BR0	GPIO_BSRR
	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
	BS15	BS14	BS13	BS12	BS11	BS10	BS9	BS8	BS7	BS6	BS5	BS4	BS3	BS2	BS1	BS0	

"Bitlock" funktion

Då porten har programmerats kan konfigurationen låsas som skydd mot ofrivillig eller otillåten manipulation av portens inställningar. Detta sker genom att en speciell sekvens skrivs till detta register.

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	mnemonic
0x1C																LCKK	GPIO_LCKR
	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
	LCK15	LCK14	LCK13	LCK12	LCK11	LCK10	LCK9	LCK8	LCK7	LCK6	LCK5	LCK4	LCK3	LCK2	LCK1	LCK0	

Alternativ funktion – "ruta" interna kretsar

AFRL (alternate function low register)

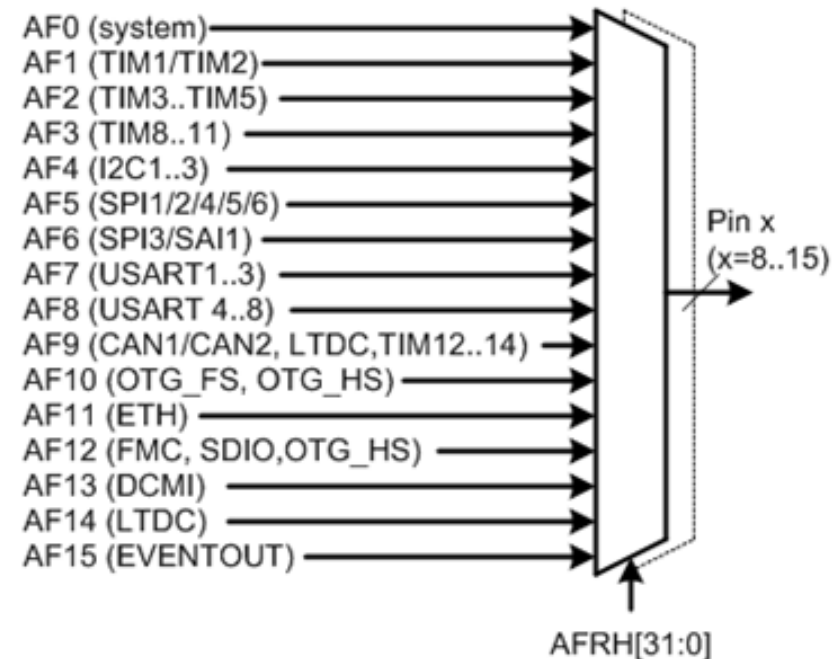
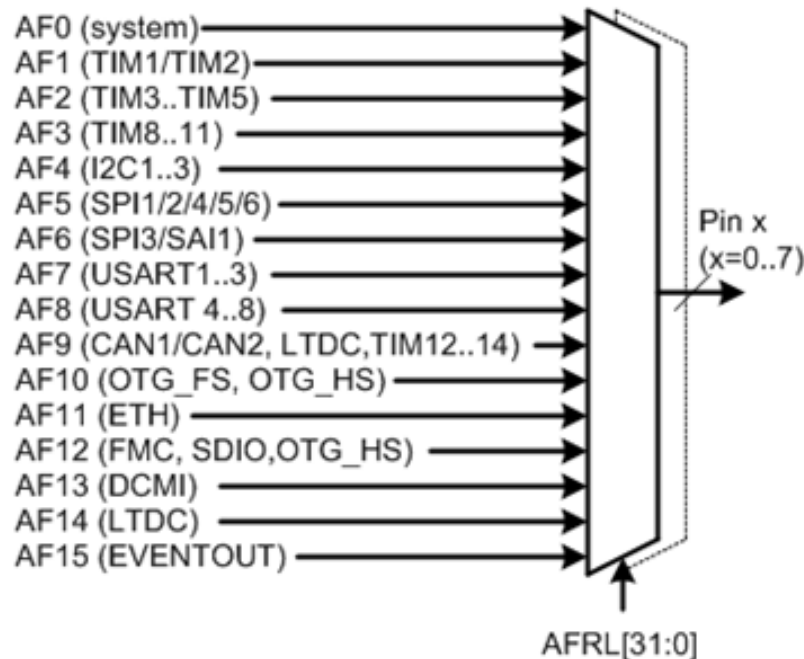
offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x20	AFRL7[3:0]	AFRL6[3:0]	AFRL5[3:0]	AFRL4[3:0]	AFRL3[3:0]	AFRL2[3:0]	AFRL1[3:0]	AFRL0[3:0]																									GPIO_AFRL

AFRH (alternate function high register)

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x24	AFRH15[3:0]	AFRH14[3:0]	AFRH13[3:0]	AFRH12[3:0]	AFRH11[3:0]	AFRH10[3:0]	AFRH9[3:0]	AFRH8[3:0]																									GPIO_AFRH

De 16 pinnarna i en port kan konfigureras individuellt i *mode register* (MODER) för någon av funktionerna:

- 00: digital ingång
- 01: digital utgång
- 10: alternativ funktion
- 11: analog funktion

Analog funktion

De 16 pinnarna i en port kan konfigureras individuellt i *mode register* (MODER) för någon av funktionerna:

- 00: digital ingång
- 01: digital utgång
- 10: alternativ funktion
- 11: analog funktion

